

Downloaded via the EU tax law app / web

Kaw?i mag?quda C-338/08 u C-339/08

P. Ferrero e C. SpA

vs

Agenzia delle Entrate – Ufficio di Alba

u

General Beverage Europe BV

vs

Agenzia delle Entrate – Ufficio di Torino 1

(talbiet g?al de?i?joni preliminari mressqa mill-Commissione tributaria regionale di Torino)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari — Direttiva 90/435/KEE — Kun?ett ta' ?taxxa f'ras il-g?ajn' — Applikazzjoni ta' taxxa ta' 5 % matul it-tqassim ta' dividendi u ta' 'rimbors ta?-?ieda ta' taxxa abba?i tal-e?er?izzju finali ta' kontabbiltà' ta' sussidjarja Taljana lill-kumpannija parent tag?ha stabbilita fil-Pajji?i l-Baxxi skont ftehim bilaterali”

Sommarju tas-sentenza

1. *Approssimazzjoni tal-li?ijiet — Sistema fiskali komuni applikabbli g?all-kumpanniji parent u sussidjarji ta' Stati Membri differenti — Direttiva 90/435 — E?enzjoni, fl-Istat Membru tas-sussidjarja, tat-taxxa f'ras il-g?ajn fuq profitti mqassma lill-kumpannija parent — Taxxa f'ras il-g?ajn*

(Direttiva tal-Kunsill 90/435, Artikolu 5(1))

2. *Approssimazzjoni tal-li?ijiet — Sistema fiskali komuni applikabbli g?all-kumpanniji parent u sussidjarji ta' Stati Membri differenti — Direttiva 90/435 — E?enzjoni, fl-Istat Membru tas-sussidjarja, tat-taxxa f'ras il-g?ajn fuq profitti mqassma lill-kumpannija parent — E?ezzjoni g?ad-dispo?izzjonijiet nazzjonali jew imsejsa fuq ftehim bil-?sieb li telimina jew tnaqqas it-taxxa doppja ekonomika fuq id-dividendi*

(Direttiva tal-Kunsill 90/435, Artikoli 5(1) u 7(2))

1. Taxxa applikata fuq ir-“rimbors”, imwettaq minn kumpannija li tqassam lil kumpannija parent tagħha abba?i ta' ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja, ta' “?ieda ta' taxxa abba?i tal-e?er?izzju finali ta' kontabbiltà” [“maggiorazione di conguaglio”] ma tikkostitwixxi taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma li, b?ala prin?ipju, hija pprojbita mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 90/435 dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-ka? tal-kumpanniji prin?ipali u sussidjarji ta' Stati Membri differenti, meta din i?-?ieda ta' tassazzjoni hija taxxa addizzjonali fuq il-profitti ta' kumpanniji m?allsa mill-kumpannija li tqassam, u meta, g?aldaqstant, ir-rimbors tal-ammont ta' din i?-?ieda lill-kumpannija parent g?andu jitqies b?ala t-trasferiment ta' parti minn d?ul fiskali li jirri?ulta mir-rinunzja, min-na?a tal-Istat ta' residenza tal-kumpannija li tqassam, g?al-?bir definittiv ta' dan id-d?ul bil-g?an, approvat mi?-?ew? Stati partijiet g?all-ftehim imsemmi iktar 'il fuq, li ti?i llimitata t-tassazzjoni doppja ekonomika tad-dividendi li s-sussidjarja tqassam lil kumpannija parent tagħha.

Din il-konklu?joni tapplika bla ?sara g?all-verifiki, mill-qorti nazzjonali, tad-diversi elementi rilevanti u, b'mod partikolari, ta?-?irkustanza li tg?id li l-amministrazzjoni fiskali tal-Istat Membru tal-kumpannija li tqassam ma tirrinunzjax sistematikament, fil-prattika, g?ad-d?ul fiskali li jirri?ulta minn din i?-?ieda ta' tassazzjoni fil-ka? ta' tqassim ta' dividendi minn kumpannija stabbilita fit-territorju tiegħu lill-kumpannija stabbilita fi Stat Membru ie?or, b'mod partikolari fil-ka? fejn is-sommom korrispondenti g?all-imsemmija ?ieda ji?u trasferiti direttament mill-kumpannija li tqassam lill-kumpannija benefi?jarja. Jekk issir il-konstatazzjoni ta' tali rinunzja, l-imsemmi trasferiment ikun jista' ji?i kkunsidrat b?ala distribuzzjoni ta' profitti. F'dan il-ka?, g?andu g?aldaqstant ji?i kkunsidrat li l-kundizzjoni dwar il-ba?i taxxabli tat-tassazzjoni, me?tie?a sabiex taxxa ti?i kkwalifikata b?ala taxxa f'ras il-g?ajn, li tg?id li l-ba?i taxxabli tat-taxxa g?andha tkun id-d?ul mill-azzjonijiet tal-kumpannija li tqassam, hija sodisfatta. Sa fejn i?-?ew? kundizzjonijiet l-o?ra ne?essarji sabiex tassazzjoni ti?i kklassifikata b?ala taxxa f'ras il-g?ajn, li jirrigwardaw rispettivament, il-fatt taxxabli u d-determinazzjoni tal-persuna taxxabli, huma wkoll sodisfatti fir-rigward tat-taxxa inkwistjoni, g?alhekk din it-taxxa tikkostitwixxi taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti li b?ala prin?ipju hija pprojbita mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 90/435.

(ara l-punti 26, 35, 36, 38, 39, 42 u d-dispo?ittiv 1)

2. Taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma minn kumpannija li tqassam residenti lill-kumpannija parent mhux residenti, abba?i ta' ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja li, b?ala prin?ipju, hija pprojbita mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 90/435 dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-ka? tal-kumpanniji prin?ipali u sussidjarji ta' Stati Membri differenti, tista' ti?i kkunsidrata b?ala li taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 7(2) tal-imsemmija direttiva biss jekk, minn na?a, l-imsemmi ftehim dwar ?elsien minn taxxa doppja jipprovdi dispo?izzjonijiet inti?i li jeliminaw jew inaqqasu t-taxxa doppja ekonomika fuq it-tqassim ta' dividendi u jekk, min-na?a l-o?ra, l-applikazzjoni tat-taxxa inkwistjoni ma teliminax l-effetti tagħha, ?irkustanza li g?andha ti?i evalwata mill-qorti nazzjonali.

(ara l-punt 47 u d-dispo?ittiv 2)

24 ta' ?unju 2010 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Direttiva 90/435/KEE – Kun?ett ta' ?taxxa f'ras il-g?ajn' – Applikazzjoni ta' taxxa ta' 5 % matul it-tqassim ta' dividendi u ta' 'rimbors ta?-?ieda ta' taxxa abba?i tal-e?er?izzju finali ta' kontabbiltà ta' sussidjarja Taljana lill-kumpannija parent tag?ha stabbilita fil?Pajji?i l-Baxxi skont ftehim bilaterali”

Fil-Kaw?i mag?quda C?338/08 u C?339/08,

li g?andhom b?ala su??ett talbiet g?al de?i?joni preliminari skont l?Artikolu 234 KE, imressqa mill-Commissione tributaria regionale di Torino (l?Italja), permezz ta' de?i?jonijiet, rispettivament, tas-17 ta' Settembru u tas?17 ta' Di?embru 2007, li waslu fil-Qorti tal-?ustizzja fit-22 ta' Lulju 2008, fil?kaw?i

P. Ferrero e C. SpA

vs

Agenzia delle Entrate – Ufficio di Alba (C?338/08),

u

General Beverage Europe BV

vs

Agenzia delle Entrate – Ufficio di Torino 1 (C?339/08),

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn J.?C. Bonichot (relatur), President tal-Awla, C. Toader, K. Schiemann, P. K?ris u L. Bay Larsen, Im?allfin

Avukat ?enerali: P. Cruz Villalón,

Re?istratur: L. Hewlett, Amministratur Prin?ipali,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tas-17 ta' Di?embru 2009,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al P. Ferrero e C. SpA, minn M. Cerrato u G. Maisto, avukati,
- g?al General Beverage Europe BV, minn G. Maisto, avukat,
- g?all-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, b?ala a?ent, assistita minn P. Gentili, avvocato dello Stato,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn A. Aresu u R. Lyal, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konkluzjonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talbiet għal deċiżjoni preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-Artikoli 5(1) u 7(2) tad-Direttiva tal-Kunsill 90/435/KEE, tat-23 ta' Lulju 1990, dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-każ tal-kumpanniji prinċipali u sussidjarji ta' Stati Membri differenti (U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 147), fil-verġjoni tagħha li kienet fis-sewwa meta raw il-fatti tal-kawżi prinċipali (iktar 'il quddiem, id-“Direttiva”).

2 Dawn it-talbiet ew ippreżentati fil-kuntest ta' ew kawżi bejn, minn naħa, P. Ferrero e C. SpA (iktar 'il quddiem “Ferrero”) u, min-naħa l-oħra, General Beverage Europe BV (iktar 'il quddiem “GBE”), u l-amministrazzjoni fiskali Taljana, rigward taxxi li din tal-aħar ammet fuq trasferimenti finanzjarji kkunsidrati bħala tqassim ta' dividendi. L-ewwel kawża tikkonċerna taxxi miżmuma waqt it-tqassim ta' dividendi u rimbors ta'—“qieda ta' taxxa abbażi tal-eżerċizzju finali ta' kontabbiltà” [li fl-Italja hija magħrufa bħala “maggiorazione di conguaglio”] minn Ferrero lill-kumpannija parent Olandiża tagħha, Ferrero International BV (iktar 'il quddiem “Ferrero International”). It-tieni kawża tirrigwarda taxxi miżmuma waqt it-tqassim ta' dividendi u rimbors ta'—“qieda ta' taxxa abbażi tal-eżerċizzju finali ta' kontabbiltà” lil GBE, permezz tas-sussidjarja Taljana tagħha Martini e Rossi SpA (iktar 'il quddiem “Martini”).

Il-kuntest ġuridiku

Il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni

3 It-tielet premessa tad-Direttiva tipprovdi:

“billi d-dispożizzjonijiet eżistenti tat-taxxa li jirregolaw ir-relazzjonijiet bejn il-kumpanniji enituri [parent] u s-sussidjarji tagħhom fl-Istati Membri differenti jvarjaw b'mod apprezzabbli minn Stat Membru għall-ieqor u huma ġeneralment inqas vantaġġużi minn dawk li japplikaw għall-kumpanniji enituri u s-sussidjarji fl-istess Stat Membru; billi l-kooperazzjoni bejn il-kumpanniji ta' Stati Membri differenti tiżi b'hekk vantaġġata meta mqabbla mal-kooperazzjoni bejn il-kumpanniji fl-istess Stat Membru; billi huwa meħtieġ li jiżi eliminat dan l-iżvantaġġ bid-dwul ta' sistema komuni sabiex tiffaħilita r-raggruppament tal-kumpanniji”.

4 L-Artikolu 1(1) tad-Direttiva jiddefinixxi l-kamp ta' applikazzjoni tagħha kif ġej:

“Kull wieġed mill-Istati Membri għandu japplika din id-Direttiva:

- għat-tqassim tal-qliegħ [profitti] irġevut mill-kumpanniji ta' dan l-Istat li jkun ġej mill-kumpanniji sussidjarji fl-Istati Membri l-oħra,
- għat-tqassim tal-qliegħ mill-kumpanniji ta' dan l-Istat lill-kumpanniji fl-Istati Membri l-oħra li tagħhom il-kumpanniji tal-Istat tal-ewwel ikunu sussidjarji.”

5 L-Artikolu 3(1) tad-Direttiva jiddefinixxi l-kunġetti ta' kumpanniji parent u sussidjarji kif ġej:

“Għall-għanijiet sabiex tiżi applikata din id-Direttiva:

- a) l-istatus tal-kumpannija enitur [parent] għandu jiżi attribwit għall-inqas lil kull kumpannija ta' Stat Membru li twestaq il-kundizzjonijiet iddikjarati fl-Artikolu 2 u li jkollha sehem minimu ta' 25 % fil-kapital ta' kumpannija ta' Stat Membru ieqor li twestaq l-istess kundizzjonijiet;

b) “(kumpannija) sussidjarja” għandha tfigher dik il-kumpannija li l-kapital tagħha jinkludi s-sehem riferit fil-(a).”

6 L-Artikolu 5(1) tad-Direttiva jistabbilixxi l-prinċipju ta' projbizzjoni ta' taxxi f'ras il-għajn kif se jkun:

“Il-profitti li kumpannija sussidjarja tkun qasmet lill-kumpannija enitur [parent] tagħha għandhom, għall-inqas fejn din tal-aħħar iktar minn 25 % tal-kapital tal-kumpannija sussidjarja, jiġu entati mit-taxxa mnaqqsa [taxxa f'ras il-għajn].”

7 Madankollu, l-Artikolu 7(2) tad-Direttiva jispejifika:

“Din id-Direttiva ma għandhiex taffettwa l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet domestiċi jew imsejja fuq ftehim bil-veġiebi li telimina jew tnaqqas it-taxxa doppja ekonomika fuq id-dividendi, b'mod partikolari d-dispożizzjonijiet li jkollhom x'jaqsmu mal-istat ta' krediti tat-taxxa lir-rievituri ta' dawn id-dividendi.”

Il-leġiżlazzjoni nazzjonali

8 Il-liġi Taljana li kienet fis-sew meta sewew il-fatti fil-kawża prinċipali, tipprovdi li kumpannija Taljana li tkun irvevjet dividendi, tibbenefika minn kreditu ta' taxxa ekwivalenti għal disa' minn sittax tad-dividendi mqassma. Peress li r-rata tat-taxxa fuq il-kumpanniji Taljani hija ta' 36 %, għalhekk il-kumpannija benefiċjarja tikseb kreditu ta' taxxa ekwivalenti għal ammont ta' tassazzjoni subit mill-kumpannija li tqassam.

9 Il-leġislatur Taljan kien ippreveda wkoll, f'erti ġirkustanzi, l-applikazzjoni ta' “qieda ta' taxxa abbażi tal-eżerċizzju finali ta' kontabbiltà” (iktar 'il quddiem “qieda ta' tassazzjoni”) tat-taxxa fuq id-dul ta' kumpanniji li jgħassmu dividendi. L-Artikolu 105(1) tat-test uniku dwar it-taxxa fuq id-dul, approvat bid-Digriet tal-President tar-Repubblika Nru 917, tat-22 ta' Diċembru 1986, (GURI Nru 302, tat-31 ta' Diċembru 1986), fil-verġjoni tiegħu li kienet fis-sew meta raw il-fatti tal-kawża prinċipali, jipprovdi li din i-qieda ta' tassazzjoni tapplika meta l-ammont tad-dividendi mqassma jkun iktar minn 64 % tad-dul iddikjarat tas-sussidjarja u l-ammont tagħha jkun ekwivalenti għal disa' minn sittax tad-differenza.

Il-ftehim bilaterali bejn ir-Repubblika Taljana u r-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi

10 Il-ftehim bejn ir-Repubblika Taljana u r-Renju tal-Pajjiżi l-Baxxi, dwar isien minn taxxa doppja fil-qasam ta' taxxi fuq id-dul u fuq il-patrimonju u l-prevenzjoni tal-evażjoni fiskali, flimkien ma' Protokoll Addizzjonali, konkluż f'Den Haag fit-8 ta' Mejju 1990 (iktar 'il quddiem, il-“ftehim bilaterali”), fil-Artikolu 10(1) tiegħu jipprovdi l-prinċipju li jgħid li d-dividendi huma taxxabbli fl-Istat tal-kumpannija li tirvevhom.

11 B'deroga minn dan il-prinċipju, l-Artikolu 10(2)(a)(i) tal-ftehim bilaterali jippermetti li d-dividendi jiġu ntaxxati fl-Istat tal-kumpannija li tqassam biss fiġġirkustanzi li se jkun:

“Madankollu dawn id-dividendi huma taxxabbli wkoll fl-Istat fejn il-kumpannija li tallas id-dividendi hija residenti, u skont il-leġiżlazzjoni tal-imsemmi Stat, iġda jekk il-persuna li tirvev id-dividendi tkun il-benefiċjarju effettiv, it-taxxa hekk stabbilita ma għandhiex tkun iġjed minn:

a) (i) 5 % tal-ammont gross tad-dividendi, jekk il-benefiċjarju effettiv hija kumpannija li kellha iktar minn 50 fil-mija tal-azzjonijiet tal-kumpannija bi dritt ta' vot, li allset id-dividendi għal perijodu ta' 12-il xahar ta' qabel id-data tad-deġjoni dwar it-tqassim tad-dividendi.”

12 L-Artikolu 10(3) tal-ftehim bilaterali jipprovdi l-possibbiltà li kumpannija Olandiża tikseb ir-

rimbors ta' -?ieda ta' tassazzjoni esposta fil-punt 9 ta' din is-sentenza, kif ?ej:

“Persuna residenti fil-Pajji?i l-Baxxi u li tir?ievi dividendi mqassma minn kumpannija residenti fl-Italja g?andha dritt g?al rimbors ta' ammont korrispondenti g?a?-[?ieda ta' tassazzjoni] relatata ma' dawn id-dividendi, dovut, jekk ikun il-ka?, mill-imsemmija kumpannija, bla ?sara g?at-tnaqqis tat-taxxa previst fil-paragrafu 2. Dan ir-rimbors g?andu jintalab matul it-terminu previst mil-li?i Taljana, permezz tal-istess kumpannija li, f'dan il-ka?, a?ixxiet f'isimha u f'isem l-imsemmija persuna residenti fil-Pajji?i l-Baxxi.

Din id-dispo?izzjoni g?andha tapplika g?al dividendi li t-tqassim ?ie de?i? mid-data tad-d?ul fis-se?? ta' dan il-ftehim.

Il-kumpannija li tqassam tista' t?allas l-imsemmi ammont lil persuna residenti fil-Pajji?i l-Baxxi fl-istess ?in li t?allas id-dividendi dovuti lilu u tista' tnaqqas, fl?ewwel dikjarazzjoni ta' d?ul wara l-imsemmi ?las, l-istess ammont tat-taxxa dovut minnha [...]”

13 L-Artikolu 10(5)(a) u (b) tal-ftehim bilaterali jispjefika:

“a) Il-kelma ‘dividendi’ kif u?ata f'dan l-artikolu tfisser id-d?ul li ?ej minn azzjonijiet [...]

b) Ir-rimbors tal-ammonti grossi abba?i ta?-[?ieda ta' tassazzjoni], imsemmija fil-paragrafu 3, li huma relatati ma' dividendi m?allsa minn din il-kumpannija, huwa wkoll meqjus b?ala dividendi m?allsa minn kumpannija li hija residenti fl-Italja.”

14 L-Artikolu 24(3) tal-ftehim bilaterali barra minn hekk jipprovdi:

“Barra minn hekk, il-Pajji?i l-Baxxi g?andhom jippermettu tnaqqis tat-taxxa Olandi?a hekk ikkalkolata g?all-elementi ta' d?ul taxxabli fl-Italja, skont l-Artikoli 10(2) [...] ta' dan il-ftehim, sakemm dawn l-elementi jkunu inklu?i fil-ba?i msemmi fil-paragrafu 1. L-ammont ta' dan it-tnaqqis huwa ekwivalenti g?at-taxxa m?allsa fl-Italja g?al dawn l-elementi ta' d?ul, i?da ma huwiex og?la mill-ammont tat-tnaqqis li jing?ata li kieku l-elementi ta' d?ul hekk inklu?i fil-ba?i taxxabli jkunu l-uni?i elementi ta' d?ul e?entati mit-taxxa Olandi?a skont dispo?izzjonijiet tal-li?i Olandi?a dwar ?elsien minn taxxa doppja.”

Il-kaw?i prin?ipali u d-domandi preliminari

15 Ferrero u Martini, li l-kapital tag?hom huwa kkontrollat 100 % mill-kumpannija parent rispettiva tag?hom, ji?ifieri Ferrero International u GBE, qassmu lill dawn il-kumpanniji parent, Ferrero matul l-1997 u Martini matul l-1998, dividendi u “rimborsaw” i?-?ieda ta' tassazzjoni abba?i tal-Artikolu 10(3) tal-ftehim bilaterali.

16 L-amministrazzjoni fiskali Taljana applikat taxxa ta' 5 % g?al dawn l-erba' trasferimenti, skont l-Artikolu 10(2)(a)(i) tal-ftehim bilaterali. G?alhekk Ferrero International u GBE, it-tnejn li huma, talbu r-rimbors ta' taxxi hekk imnaqqsa. Wara de?i?jonijiet ta' rifjut mill-imsemmija amministrazzjoni fiskali, ir-rikorrenti fil-kaw?i prin?ipali ressqu kaw?i quddiem il-Commissione tributaria regionale di Cuneo u l-Commissione tributaria regionale di Torino, rispettivament. Fl-a??ar nett, il-Corte suprema di cassazione, li kellha quddiemha ?-?ew? kaw?i prin?ipali, ikkunsidrat, minn na?a, li tali taxxa fuq id-dividendi kienet kompatibbli mad?Direttiva, u, min-na?a l-o?ra, bil-kontra ta' dan, li dan ma setax jing?ad fir?rigward tal-applikazzjoni ta' tali taxxa g?ar-rimbors ta? -?ieda ta' tassazzjoni. Din il-qorti, imbag?ad, irrinvijat dawn i?-?ew? kaw?i quddiem il-Commissione tributaria regionale di Torino.

17 F'dan il-kuntest, il-Commissione tributaria regionale di Torino, fil-Kaw?a C?338/08, idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

– “1) It-taxxa applikabbli g?a?-[?ieda ta' tassazzjoni] tikkostitwixxi taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti li hija pprojbita mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva [...] (fil-ka? inkwistjoni, is-sussidjarja kienet g?a?let is-sistema normali)?

– 2) Sussidjarjament, fil-ka? ta' risposta affermattiva g?all-ewwel domanda, g?andha ti?i applikata l-klaw?ola ta' protezzjoni prevista fl-Artikolu 7(2) tad-Direttiva?”

18 Il-Commissione tributaria regionale di Torino, fil-Kaw?a C?339/08, idde?idiet ukoll li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) It-taxxa applikabbli g?a?-[?ieda ta' tassazzjoni] tikkostitwixxi taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti li hija pprojbita mill-Artikolu 5 tad-Direttiva [...]?

2) Il-klaw?ola ta' protezzjoni prevista fl-Artikolu 7(2) tad-Direttiva hija applikabbli; b'mod partikolari, l-Artikolu 7(2) tad-Direttiva [...], g?andu ji?i interpretata fis-sens li Stat Membru jista' jastjeni milli japplika l-e?enzjoni msemmija fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva, fil-ka? fejn l-Istat ta' residenza tal-kumpannija parent jag?tiha kreditu ta' taxxa skont ftehim bilaterali?”

19 Permezz ta' digriet tal-President tal-Qorti tal-?ustizzja, tas-16 ta' Settembru 2008, il-Kaw?i C?338/08 u C?339/08 ?ew mag?quda g?all-finijiet tal-pro?edura bil?miktub u orali kif ukoll tas-sentenza.

Fuq id-domandi preliminari

20 Preliminarjament, g?andu ji?i kkonstatat li mill-formulazzjoni tad-domandi preliminari jirri?ulta espli?itament li dawn jikkon?ernaw biss il-kompatibbiltà mal-li?i tal-Komunità tat-taxxa ta' 5 % applikata mill-amministrazzjoni fiskali Taljana, skont il-ftehim bilaterali, g?ar-rimbors ta?-?ieda ta' tassazzjoni mag?mul mill-kumpanniji Taljani lill-kumpanniji parent Olandi?i tag?hom.

21 G?aldaqstant, id-domandi ma jirrigwardawx il-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni tat-taxxa applikata fuq dividendi m?allsa minn kumpanniji Taljani lill-kumpanniji parent Olandi?i tag?hom, u lanqas, *a fortiori*, il-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni tas-sistema fiskali applikata g?al dawn id-dividendi previsti mil-li?i nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali.

Fuq l-ewwel domanda

22 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment titlob lill-Qorti tal-?ustizzja tispe?ifika jekk it-taxxa ta' 5 % applikata mill-amministrazzjoni fiskali Taljana, skont l-Artikolu 10(2)(a)(i) tal-ftehim bilaterali, g?ar-rimbors ta?-?ieda ta' tassazzjoni mag?mul minn kumpanniji Taljani favur il-kumpanniji parent Olandi?i tag?hom, skont l-Artikolu 10(3) ta' dan il-ftehim, tikkostitwixxi taxxa f'ras il-g?ajn ipprojbita mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva.

23 Preliminarjament, g?andu jittfakkar li b'mod partikolari mit-tielet premessa tad-Direttiva jirri?ulta li din hija inti?a li, permezz tal-istabbiliment ta' sistema fiskali komuni, telimina kull ?vanta?? g?all-kooperazzjoni bejn kumpanniji ta' Stati Membri differenti meta mqabbla mal-kooperazzjoni bejn kumpanniji fl-istess Stat Membru u li, b'dan il-mod, tiffa?ilita l-formazzjoni ta' gruppi ta' kumpanniji fuq il-livell Komunitarju. G?aldaqstant, l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva, sabiex jevità t-tassazzjoni doppja, jipprovdi g?all-e?enzjoni tat-taxxa f'ras il-g?ajn fl-Istat tas-sussidjarja matul it-tqassim tal-profitti lill-kumpannija parent tag?ha, meta din tal-a??ar ikollha sehem ta' mill-inqas 25 % fil-kapital tas-sussidjarja (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-25 ta' Settembru 2003,

Océ van der Grinten, C?58/01, ?abra p. l?9809, punt 45 u l-?urisprudenza ??itata).

24 Fil-kaw?i prin?ipali, ma huwiex ikkontestat li l-kumpanniji Olandi?i inkwistjoni, ji?ifieri Ferrero International u GBE, g?andhom il-kwalità ta' kumpanniji parent ta' Ferrero u ta' Martini rispettivament, fis-sens tal-Artikolu 3(1) tad-Direttiva.

25 Barra minn hekk, l-espressjoni “taxxa mnaqqsa [taxxa f’ras il-g?ajn]”, li tissemma fl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva, ma hijiex limitata g?al ?erti tipi ta' taxxi nazzjonali spe?ifi?i (ara s-sentenza Océ van der Grinten, i??itata iktar 'il fuq, punt 46). Barra minn hekk, hija l-Qorti tal-?ustizzja li g?andha, fid-dawl tad-dritt Komunitarju, tikklassifika tassazzjoni, taxxa, dazju jew kontribuzzjoni skont il-karatteristi?i o??ettivi tat-tassazzjoni, indipendentement mill-klassifikazzjoni li din ting?ata ta?t id-dritt nazzjonali (ara s-sentenza Océ van der Grinten, i??itata iktar 'il fuq, punt 46).

26 F'dan ir-rigward, minn ?urisprudenza stabbilita jirri?ulta li tikkostitwixxi taxxa f’ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma, fis-sens tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva, kull tassazzjoni fuq id-d?ul mag?mul fl-Istat fejn jitqassmu d-dividendi u fejn il-fatt taxxabli huwa l-?las ta' dividendi jew kull d?ul ie?or mill-azzjonijiet, meta l-ba?i taxxabli ta' din it-taxxa huwa d-d?ul mill-imsemmija azzjonijiet u meta l-persuna taxxabli hija l-pussessur tal-istess azzjonijiet (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi Océ van der Grinten, i??itata iktar 'il fuq, punt 47 u tas-26 ta' ?unju 2008, Burda, C?284/06, ?abra p. l?4571, punt 52).

27 Sabiex ji?i vverifikat jekk it-tieni kundizzjoni stabbilita mill-?urisprudenza, dwar il-ba?i taxxabli tat-tassazzjoni inkwistjoni, hijiex sodisfatta, g?andu ji?i mistoqsi jekk il-ba?i taxxabli fil-kaw?i prin?ipali, ji?ifieri r-rimbors ta?-?ieda ta' tassazzjoni li ta lok g?all-applikazzjoni ta' taxxa ta' 5 %, tistax titqies b?ala tqassim ta' profitti. F'dan ir-rigward, il-fatt li fl-Artikolu 10(5) tieg?u l-ftehim bilaterali espli?itament jikklassifika r-rimbors ta?-?ieda ta' taxxa b?ala “dividendi”, ma jistax ikollu rilevanza de?i?iva fuq il-klassifikazzjoni li g?andha ting?atalu ta?t id-dritt Komunitarju.

28 Min-na?a l-o?ra, din id-domanda tag?ti lok g?al mistoqsijiet preliminari dwar il?klassifikazzjoni ta?-?ieda ta' tassazzjoni.

29 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i kkonstatat li mill-atti tal-pro?essi u, b'mod partikolari, mir-risposta tar-Repubblika Taljana g?ad-domandi li g?amlitilha l?Qorti tal-?ustizzja, donnu jirri?ulta li l-le?i?latur Taljan stabbilixxa ?-?ieda ta' tassazzjoni sabiex jevita li l-kumpannija benefi?jarja ta' tqassim ta' dividendi tikseb, meta jitqassmu d-dividendi, kreditu ta' taxxa g?al taxxa li, tkun liema tkun ir-ra?uni, ma kinitx t?allset mill-kumpannija li tqassam.

30 G?alhekk, dan il-mekkani?mu jwassal sabiex il-profitti tal-kumpannija li tqassam li ma kinux di?à ?ew intaxxati jew li ?ew intaxxati b'rata mnaqqsa fi ?dan il?kumpannija li tqassam, ji?u ntaxxati.

31 Bla ?sara g?all-verifika mill-qorti nazzjonali ta' dawn l-elementi differenti, i???ieda ta' tassazzjoni g?alhekk tikkostitwixxi taxxa addizzjonali imposta fuq il?kumpannija li tqassam, inti?a sabiex tevita li, meta jitqassmu dividendi lil kumpannija Taljana, din tal-a??ar tkun tista' tibbenefika minn kreditu ta' taxxa fuq taxxi li l-kumpannija li tiddistribwixxi ma ?allsitx.

32 G?andu ji?i kkonstatat li din it-taxxa ti?i applikata ming?ajr distinzjoni, kemm jekk il-profitti jitqassmu lil kumpanniji residenti kif ukoll jekk jitqassmu lil kumpanniji mhux residenti, b?al kumpannija Olandi?a, li ma jibbenefikawx mill?kreditu ta' taxxa stabbilit mil-li?i Taljana.

33 F'dan ir-rigward, jista' ji?i rrilevat li l-Qorti tal-?ustizzja qieset li sistema li tipprovdi li t-tassazzjoni ta' profitti mqassma minn sussidjarja residenti fi Stat Membru lill-kumpannija parent tag?ha hija su??etta g?all-istess mekkani?mu fiskali korrettiv, inti? li jevita li jing?ata kreditu ta'

taxxa għal taxxa mhux imqallsa, indipendentement minn jekk il-kumpannija parent tkunx residenti fl-Istess Stat Membru jew fi Stat Membru ieor, minkejja li, għall-kuntrarju tal-kumpannija parent residenti l-kumpannija parent mhux residenti ma tingħatax kreditu ta' taxxa mill-Istat Membru ta' residenza tas-sussidjarja tagħha, ma hijiex kontra l-libertà ta' stabbiliment (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Burda, iktar 'il fuq, punt 96).

34 Barra minn hekk, iktar iktar ta' tassazzjoni nnifisha ma tistax tihi kkunsidrata b'ala taxxa f'ras il-għajn ipprobita mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva, peress li l-persuna taxxabli ma hijiex il-pussessur tal-azzjonijiet iktar l-kumpannija li tqassam (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Burda, iktar 'il fuq, punti 55 u 56).

35 Għalhekk, bla għal verifika li l-qorti tar-rinviju għandha tagħmel f'dan ir-rigward, hemm lok li jihi kkunsidrat li iktar iktar ta' tassazzjoni hija taxxa addizzjonali fuq il-profitti ta' kumpannija mqallsa mill-kumpannija li tqassam, għal li d-Direttiva ma tipprekludix.

36 Minn dan jirriult li r-“rimbors” tal-“ammont” ta' din iktar iktar li għandhom dritt għalih il-kumpannija Olandihi skont l-Artikolu 10(3) tal-ftehim bilaterali għandu jittqies b'ala t-trasferiment ta' parti minn d'ul fiskali li jirriult mir-rinunzja, min-na għa tal-Istat Taljan, għal-għalbir definittiv tagħha bil-għan, approvat mi-eww Stati Membri partijiet għall-ftehim, li tihi llimitata t-tassazzjoni doppja ekonomika ta' dividendi li sussidjarja Taljana tqassam lil kumpannija Olandi għa tagħha.

37 Din il-klassifikazzjoni hija kkonfermata wkoll mill-Artikolu 10(3) tal-ftehim bilaterali, li jgħid li, meta dan it-trasferiment finanzjarju jsir direttament mill-kumpannija li tqassam, din wara tista' tnaqqas l-imsemmi ammont tat-taxxa dovuta lill-amministrazzjoni fiskali Taljana. Fil-fatt, l-imputazzjoni, mill-kumpannija li tqassam tas-somma trasferita lill-kumpannija parent tagħha, mit-taxxa dovuta lill-awtorità fiskali Taljana tista' tihi spjegata biss, fid-dawl tas-sistema nnifisha ta' iktar iktar ta' tassazzjoni, permezz tan-natura fiskali tagħha u għalhekk tad-dritt għal rimbors li l-ftehim bilaterali jorbot magħha.

38 Madankollu, hija l-qorti tar-rinviju li għandha tevalwa dawn id-diversi elementi u tivverifika, b'mod partikolari, jekk l-amministrazzjoni fiskali Taljana fil-prattika tirrinunzjax sistematikament għad-d'ul fiskali li jirriult mi- iktar iktar ta' tassazzjoni fil-ka? ta' tqassim ta' dividendi minn kumpannija Taljana lil kumpannija Olandi għa, b'mod partikolari, fil-ka? fejn iktar iktar ta' tassazzjoni ma tin?abarx mill-imsemmija amministrazzjoni, iktar iktar fejn is-sommom korrispondenti għall-imsemmija iktar iktar ji?u trasferiti direttament mill-kumpannija Taljana lill-kumpannija Olandi għa. Jekk issir tali konstatazzjoni, l-imsemmi trasferiment, meta jse??, jista' effettivament jihi kkunsidrat b'ala tqassim ta' profitti.

39 F'dan il-ka?, għandu jihi kkunsidrat li l-kundizzjoni dwar il-ba?i taxxabli tat-tassazzjoni, msemmija fil-punt 26 ta' din is-sentenza u e?aminata fir-rigward tal-klassifikazzjoni ta' taxxa f'ras il-għajn fuq il-profitti mqassma fis-sens tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva, hija sodisfatta. Sa fejn iktar iktar?eww kundizzjonijiet ne?essarji l-o?ra sabiex tassazzjoni tihi kklassifikata b'ala taxxa f'ras il-għajn, ukoll imfakkra fl-imsemmi punt, dwar il-fatt taxxabli u d-determinazzjoni tal-persuna taxxabli, rispettivament, huma wkoll sodisfatti fir-rigward ta' taxxa, b'għal b'għal dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, għandu jihi konkluz? li tali taxxa tikkostitwixxi taxxa f'ras il-għajn fuq il-profitti fis-sens tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva.

40 Fid-dawl ta' dawn ir-ri?ervi, għandu jihi kkunsidrat li r-rimbors ta' iktar iktar ta' tassazzjoni inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali huwa ekwivalenti għal trasferiment ta' d'ul fiskali tal-amministrazzjoni Taljana lil kumpannija Olandi għa u, konsegwentement, ma jistax jihi kkunsidrat b'ala d'ul minn azzjonijiet (ara, b'analo?ija, is-sentenza Océ van der Grinten, iktar 'il fuq, punt 56).

41 F'dan il-ka?, il-ba?i taxxabli ta' taxxa, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, ma hijjex kostitwita minn d?ul minn azzjonijiet u din il-konstatazzjoni hija suffi?jenti sabiex ji?i kkunsidrat li, sa fejn tapplika g?ar-rimbors ta?-?ieda ta' tassazzjoni, l-imsemmija taxxa, g?aldaqstant, ma tikkostitwixxix taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma pprojbita, b?ala prin?ipju, mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva.

42 Fid-dawl ta' dak li ntqal iktar 'il fuq, ir-risposta g?all-ewwel domanda mag?mula g?andha tkun li, bla ?sara, b'mod partikolari, g?al-verifiki li l-qorti tar-rinviju g?andha tag?mel, skont it-termini esposti fil-punt 38 ta' din is-sentenza, tan?natura tar-“rimbors” ta?-“?ieda ta' taxxa abba?i tal-e?er?izzju finali ta' kontabbiltà”, inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, li kumpannija Taljana g?amlet favur kumpannija Olandi?a, skont l-Artikolu 10(3) tal-ftehim bilaterali, g?andu ji?i kkunsidrat li, sa fejn tapplika g?all-imsemmi rimbors, taxxa b?al dak inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, ma tikkostitwixxix taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma li, b?ala prin?ipju, hija pprojbita mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva. Madankollu, fil?ka? fejn il-qorti tar-rinviju tqis li l-imsemmi “rimbors” ta' din i?-?ieda ta' tassazzjoni ma g?andux natura fiskali, taxxa b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali tikkostitwixxi taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma li, b?ala prin?ipju, hija pprojbita mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva.

Fuq it-tieni domanda

43 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju titlob lill-Qorti tal-?ustizzja tispe?ifika jekk, fil-ka? fejn taxxa b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, tikkostitwixxi taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma fis-sens tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva, din tistax, madankollu, taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 7(2) ta' din id-direttiva.

44 Fil-ka? fejn il-verifiki li l-qorti tar-rinviju g?andha tag?mel, b'mod partikolari skont it-termini esposti fil-punt 38 ta' din is-sentenza, tan-natura tar-rimbors ta???ieda ta' tassazzjoni, iwasslu sabiex din il-qorti tqis li t-taxxa inkwistjoni fil?kaw?i prin?ipali tikkostitwixxi taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma fis?sens tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva, g?andu ji?i ddeterminat jekk din taqax ta?t il?kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 7(2) ta' din id-direttiva.

45 F'dan ir-rigward, g?andu qabel kollox jittfakkar li, sa fejn jikkostitwixxi deroga mill-prin?ipju ?enerali ta' projbizzjoni ta' taxxi f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma, stabbilita bl-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 90/435, l-Artikolu 7(2) ta' din id-direttiva g?andu ji?i interpretat b'mod strett (ara s-sentenza Océ van der Grinten, i??itata iktar 'il fuq, punt 86).

46 Sussegwentement, g?andu ji?i kkonstatat li, g?alkemm, kif jirri?ulta mit-titolu tieg?u, il-ftehim bilaterali huwa inti? li jevita t-taxxa doppja fil-qasam ta' taxxi fuq id-d?ul u fuq il-patrimonju, it-taxxa inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali tista' ti?i kkunsidrata li taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 7(2) tad-Direttiva 90/435 biss jekk, minn na?a, il-ftehim bilaterali jipprovdi dispo?izzjonijiet inti?i li jeliminaw jew inaqqsu t-taxxa doppja ekonomika fuq dividendi u jekk, min-na?a l-o?ra, l-applikazzjoni tal-imsemmi taxxa ma tistax telimina l-effetti tag?ha (ara, b'mod partikolari, s-sentenza Océ van der Grinten, i??itata iktar 'il fuq, punt 87), ?irkustanza li g?andha ti?i evalwata mill-qorti tar-rinviju.

47 F'dawn i?-?irkustanzi, ir-risposta g?at-tieni domanda mag?mula g?andha tkun li, jekk il-qorti tar-rinviju tikkunsidra li t-taxxa inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali hija taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma, fis-sens tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva, din it-taxxa tista' ti?i kkunsidrata li taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 7(2) tad-Direttiva biss jekk, minn na?a, l-imsemmi ftehim jipprovd di spo?izzjonijiet inti?i li jeliminaw jew inaqqasu t-taxxa doppja ekonomika fuq it-tqassim ta' dividendi u jekk, min-na?a l-o?ra, l-applikazzjoni tal-imsemmija taxxa ma teliminax l-effetti tag?ha, ?irkustanza li g?andha ti?i evalwata mill-qorti tar-rinviju.

Fuq l-ispejje?

48 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?i prin?ipali, in?natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal?osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jstg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **Bla ?sara, b'mod partikolari, g?al-verifiki li l-qorti tar-rinviju g?andha tag?mel, skont it-termini esposti fil-punt 38 ta' din is-sentenza, tan?natura tar-“rimbors” ta?-“?ieda ta' taxxa abba?i tal-e?er?izzju finali ta' kontabbiltà”, inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, li kumpannija Taljana g?amlet favur kumpannija Olandi?a, skont l-Artikolu 10(3) tal?ftehim bejn ir-Repubblika Taljana u r-Renju tal-Pajji?i l-Baxxi, dwar ?elsien minn taxxa doppja fil-qasam ta' taxxi fuq id-d?ul u fuq il?patrimonju u l-prevenzjoni tal-eva?joni fiskali, flimkien ma' Protokoll Addizzjonali, konkluz f'Den Haag fit-8 ta' Mejju 1990, g?andu ji?i kkunsidrat li, sa fejn tapplika g?all-imsemmi rimbors, taxxa b?al dak inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, ma tikkostitwixxix taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma li, b?ala prin?ipju, hija pprojbita mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 90/435/KEE, tat-23 ta' Lulju 1990, dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-ka? tal-kumpanniji prin?ipali u sussidjarji ta' Stati Membri differenti, fil?ver?joni tag?ha li kienet fis-se?? meta ?raw il-fatti tal-kaw?i prin?ipali. Madankollu, fil-ka? fejn il-qorti tar-rinviju tqis li l-imsemmi “rimbors” ta' din i?-“?ieda ta' taxxa abba?i tal-e?er?izzju finali ta' kontabbiltà” ma g?andux natura fiskali, taxxa b?al dik inkwistjoni fil?kaw?i prin?ipali tikkostitwixxi taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma li, b?ala prin?ipju, hija pprojbita mill-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 90/435.**

2) **Jekk il-qorti tar-rinviju tikkunsidra li t-taxxa inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali hija taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma, fis-sens tal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 90/435, fil-ver?joni tag?ha li kienet fis-se?? meta ?raw il-fatti tal-kaw?i prin?ipali, din it-taxxa tista' ti?i kkunsidrata li taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 7(2) tal?imsemmija Direttiva 90/435 biss jekk, minn na?a, l-imsemmi ftehim jipprovd di spo?izzjonijiet inti?i li jeliminaw jew inaqqasu t-taxxa doppja ekonomika fuq it-tqassim ta' dividendi u jekk, min-na?a l-o?ra, l-applikazzjoni tal-imsemmija taxxa ma teliminax l-effetti tag?ha, ?irkustanza li g?andha ti?i evalwata mill-qorti tar-rinviju.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan.